

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 227g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 267 lit. a) din Codul de
procedură civilă

(scoaterea cererii de pe rol)

CHIȘINĂU

19 februarie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea nei Emilia Cazacu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 29 octombrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 19 februarie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, ridicată de dl avocat Vitalie Zama, în interesele Biroului Asociați de Avocați „Popa & Asociații”, parte în dosarul nr. 2c-1708/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Diana Tricolici din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 23 iunie 2020, *Tech GNS* a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva *Popa & Asociații* pentru încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și pentru compensarea cheltuielilor de judecată.

4. *Popa & Asociații* a formulat o cerere reconvențională împotriva *Tech GNS*, solicitând compensarea sumei datorate pentru prestarea serviciilor juridice.

5. *Tech GNS* a depus o cerere prin care a solicitat scoaterea cererii reconvenționale de pe rolul instanței de judecată, pe baza prevederilor articolului 267 lit. a) din Codul de procedură civilă.

6. În cadrul ședinței de judecată, dl avocat Vitalie Zama a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 267 lit. a) din Codul de procedură civilă.

7. Prin încheierea din 13 octombrie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225 din 30 mai 2003, sunt următoarele:

Articolul 267 Temeiurile scoaterii cererii de pe rol

„Instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care:

a) **reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere;**

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției consideră că prevederea contestată îngrădește nejustificat accesul liber la justiție și nu corespunde exigenței calității legii. În opinia sa, scoaterea de pe rol a cererii pe baza prevederii în cauză nu urmărește un scop legitim și afectează esența dreptului de acces la justiție.

11. Autorul excepției susține că prevederea în discuție contravine articolelor 20, 23 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură civilă, ține de competența Curții Constituționale.

14. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces și este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă articolul 267 lit. a) din Codul de procedură civilă. Curtea observă că prevederea contestată nu a mai constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate.

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză civilă în care a fost depusă o cerere de scoatere de pe rol a cererii reconvenționale. Prin urmare, Curtea admite că prevederea contestată ar putea fi aplicată la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

17. Curtea reține că autorul excepției a invocat articolele 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*calitatea legii*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

18. Referitor la articolele 23 și 54 din Constituție, Curtea reiterează că acestea nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorii sesizărilor trebuie să demonstreze, în mod argumentat, existența unor ingerințe în drepturile garantate de Constituție (a se vedea HCC nr. 4 din 3 martie 2022, § 28; HCC nr. 8 din 5 aprilie 2022, § 26).

19. Cu referire la pretinsa încălcare prin prevederea contestată a principiului accesului liber la justiție, Curtea reține că articolul 20 din Constituție garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care încalcă drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

20. Autorul excepției susține că prin scoaterea de pe rol a cererii reconvenționale din motivul nerespectării procedurii prealabile de soluționare a cauzei îi este afectat dreptul de acces la o instanță.

21. Curtea reține că, deținând atribuția constituțională de a reglementa prin lege organică competența instanțelor judecătorești și procedura de examinare a cauzelor (a se vedea articolul 115 alin. (4) din Constituție), legislatorul a reglementat dreptul pârâtului de a iniția „împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială”, a stabilit cerințele față de cererea reconvențională (a se vedea articolul 172 alin. (2) din

Codul de procedură civilă) și condițiile primirii de către judecător a acțiunii reconvenționale (a se vedea articolul 173 din Cod). Având în vedere că „intentarea acțiunii reconvenționale se face conform regulilor generale de intentare a acțiunii” (art. 172 alin.(2) din Cod), legislatorul a obligat semnatarul acțiunii reconvenționale să respecte cerințele de formă și de conținut ale cererii de chemare în judecată (a se vedea articolul 166) și să anexeze actele necesare (a se vedea art. 167), inclusiv cele ce se referă la eventuala procedură de soluționare prealabilă a litigiului. Analiza coroborată a cererii și actelor anexate permite judecătorului să determine indispensabilitatea conexiunii dintre acțiunea inițială și acțiunea reconvențională pentru a decide dacă, eventual, „judecarea lor simultană ar duce la soluționarea rapidă și justă a litigiilor”. Nerespectarea procedurii prealabile prevăzută de lege sau de acordul părților reprezintă pentru instanța de judecată un motiv de a scoate cererea de pe rol, inclusiv cea reconvențională (articolul 267 alin. (1) lit. a) din Cod).

22. În jurisprudența sa, Curtea a examinat instituția procedurii prealabile și a menționat că prin instituirea acesteia legislatorul a urmărit transpunerea în practică a principiului celerității soluționării litigiilor dintre părți. De asemenea, Curtea a notat că condiționarea sesizării instanței de respectarea procedurii prealabile nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului liber la justiție, atât timp cât partea interesată poate înainta în instanța judecătorească cererea de chemare în judecată (a se vedea HCC nr. 14 din 15 noiembrie 2012, §§ 77-79).

23. Curtea consideră că aceste raționamente sunt aplicabile și în prezenta cauză. Așadar, din perspectiva criticilor formulate de autorul acestei sesizări, Curtea nu constată incidența articolului 20 din Constituție.

24. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea în cauză privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alin. (2) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, ridicată de dl avocat Vitalie Zama, în interesele BAA „Popa & Asociații”, parte în dosarul nr. 2c-1708/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 19 februarie 2026

DCC nr. 22

Dosarul nr. 227g/2025